

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní
vzdělávání**

MATEŘSKÁ ŠKOLA MARTINĚVES

ROK V MŠ ANEB ŽIVOT NA VSI

**Motto: Z DĚTÍ, KTERÉ JSOU MILOVÁNY,
VYROSTOU DOSPĚLÍ,
KTERÍ UMÍ MILOVAT.**

ŘEDITELKA: Mgr. Jana Job

UČITELKA: Mgr. Martina Fidlerová

Obsah:

Úvod.....	3
1. Identifikační údaje o škole.....	4
2. Charakteristika školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání.....	5
3.1 Věcné vybavení.....	5
3.2 Životospráva.....	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	6
3.4 Organizace.....	7
3.5 Řízení mateřské školy.....	8
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7 Spoluúčast rodičů.....	9
4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
4.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
4.2 Systém péče o děti s přiznanými opatřeními v mateřské škole.....	10
4.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
4.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	13
5. Vzdělávání dětí nadaných.....	14
6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
7. Organizace vzdělávání.....	16
8. Charakteristika vzdělávacího programu.....	17
9. Vzdělávací obsah.....	19
10. Evaluační systém.....	53
Závěr.....	55

ÚVOD

Filosofie školy: Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

MŠ je zaměřena na osobnostní rozvoj každého dítěte, vytváření základů zdravého životního stylu a ochranu životního prostředí. Děti jsou vedeny k smysluplnému využívání času (prevence vzniku nežádoucích jevů), k reálnému nazírání na svět, k aktivnímu myšlení.

Rozvíjíme prosociální chování, vytváříme u dětí sociální dovednosti. To vše přiměřeně věku a ve spolupráci s rodinou.

Pracujeme podle Rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízíme standartní péči o děti, upřednostňujeme prožitkové učení. Věnujeme se též prevenci nesprávné výslovnosti, rozvíjíme komunikativní dovednosti dětí. Chceme, aby dítě, které z naší MŠ odchází, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností, aby později jako dospělý člověk mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život.

Předškolní vzdělávání se orientuje k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojilo základy klíčových kompetencí a získalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu.

1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Mateřská škola Martiněves, okres Litoměřice

Sídlo: Martiněves 45, 41119 Mšené-lázně

Počet tříd: 1

Kapacita školy: 22 dětí

Telefon: 474 531 058

E-mail: ms.martineves@tiscali.cz

Zřizovatel: obec Martiněves

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 70982627

Statutární zástupce: Mgr. Jana Job, ředitelka

Zpracovatel programu: Dana Vraná

Název programu: **ROK V MŠ ANEB ŽIVOT NA VSI**

Účinnost: 1. 9. 2023

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola byla zřízena 1. 9. 1964 z dětského útulku. Jedná se o jednotřídní MŠ s dětmi rozdílného věku, zpravidla od 3 do 6-7 let. Kapacita MŠ je stanovena hygienickými předpisy na 22 dětí. Vzhledem k nižšímu počtu dětí ve třídě jsme MŠ rodinného typu s možností individuálního přístupu k dětem. S dětmi pracujeme na základě osobnostního rozvoje, podle individuálních možností jednotlivých dětí. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělání, vyrovnává nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a úzce spolupracuje s rodinou.

Počet zaměstnanců MŠ jsou v současné době 3 osoby.

Součástí MŠ je školní jídelna - výdejna.

Zápis dětí do MŠ probíhá v termínu mezi 15. 3. – 15. 4., po vyhlášení zápisu místním rozhlasem, na webových stránkách školy a upoutávkami ve spádových obcích – Martiněves, Charvatce a Radešín.

Mateřská škola se nachází na okraji obce Martiněves při výjezdu z obce směrem na obec Charvatce.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné vybavení

Mateřská škola je jednopatrová, je podsklepená, má půdu. Nachází se na okraji obce při výjezdu na Charvatce.

Místnosti v MŠ: vstupní místnost, šatna dětí, třída – ta je rozdělena na herní část a část se stoly. Jsme vybaveni dvěma velikostmi stolků a židliček. Nábytek je bezpečný a účelný, přístupný dětem. Hračky jsou tak pro děti dostupné, mají možnost si samostatně vybírat v nabídce. Množstvím dostačují počtu dětí. Dále je zde ložnice dětí, její část slouží během dne ke hrám dětí. V případě naplnění kapacity MŠ musíme rozkládat lehátka. To však jen v případě, že máme plný stav zaměstnanců. Lehátka jsou dřevěná, těžká – jedna osoba to sama nezvládne. Prostory, osvětlení i zatemnění vyhovuje hygienickým normám. Umývárna je vybavena 6 umyvadly, 5 dětskými toaletami a sprchovým koutem. Za třídou dětí se nachází ředitelna, ve které je šatna učitelek a školnice. Nachází se zde 2 pracovní stoly – pro ředitelku a vedoucí školní jídelny.

Dětem poskytujeme příležitost zdobit svými výtvary šatnu, okna a interiér školy.

K mateřské škole patří zahrada, která je vybavena herními prvky: jedna skluzavková sestava, dvě houpačky vahadlové, jedna houpačka pružinová, dvě houpačky na zavěšení a kolotoč. Dále tabule na kreslení a velké pískoviště. Dvě sestavy stolků a lavice. V roce 2024 máme nově postavený velký dřevěný domek i s kuchyňkou pro děti.

Naproti přes silnici je rozlehlé hřiště, které často využíváme k pobytu venku.

Všechny vnitřní a venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy.

K pobytu venku také využíváme nedaleký les, i malý rybník je častým cílem našich vycházek. V obci se nachází farma, kde chovají pštrosa, kozy, ovečky. V obci se také chovají koně a občas máme možnost navštívit statek s domácími užitkovými zvířaty.

Plánování oprav a údržby vychází z potřeb neustále zlepšovat a modernizovat prostředí MŠ tak, aby odpovídalo hygienickým normám a požadavkům. Hodně záleží na finančních prostředcích od zřizovatele. Během uzavření MŠ v létě 2023 byla provedena rekonstrukce MŠ. Bylo strženo dřevěné obložení ze zdí, zdi byly nově štukované, celá MŠ nově vymalovaná. Dal se nový plynový kotel, nové radiátory. Během letních měsíců roku 2024 bylo provedeno zateplení budovy, fasády a přístupových chodníků kolem budovy.

MŠ je vybavena i vhodnými pomůckami pro děti od 2 let. Prostředí MŠ poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností dovybavit školní zahradu s bezpečnými prvky pro dvouleté děti.

3.2 Životospráva

Strava je celodenní – svačina, oběd, odpolední svačina. Dodržovány jsou tří hodinové intervaly mezi jídly. Pitný režim je během celého dne volně k dispozici. Děti mají možnost volby ze dvou nápojů, jeden z nich je vždy voda.

Jídlo je dováženo ze Školní jídelny – výdejny při ZŠ a MŠ Mšené-lázně.

Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a jsou dodržovány technologické postupy.

Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Předškolní děti používají příbor, jídlo si samostatně nosí i odnáší. Po obědě si děti čistí zuby.

V denním programu se respektuje individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Při výjimečných situacích může být denní režim změněn.

Respektujeme individuální zájmy a potřeby dětí. Každé dítě má prostor pro aktivity dle vlastní volby, soukromí, spontánní i řízenou činnost, relaxaci a odpočinek.

Délku pobytu venku přizpůsobujeme počasí. Předškolní děti podle vlastních potřeb mají zkrácený pobyt na lůžku, relaxují při klidných činnostech v herně.

3.3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole vládne přátelská atmosféra. K dětem přistupujeme individuálně a citlivě s ohledem na jejich potřeby. Rozvíjíme osobnostní profil dítěte. Každé dítě má na přizpůsobení tolik času, kolik potřebuje. Rodiče dětí mohou být v období adaptace dětí přítomni v mateřské škole a mohou se libovolně zapojovat do dění školy. Vzájemná spolupráce je vstřícná i mezi dospělými zaměstnanci školy. Všechny děti mají stejná práva a povinnosti. Děti vedeme k tomu, aby chápaly, že všichni jsou si rovni, bez ohledu na případný handicap, odlišnou barvu pleti, národnosti či jiné fyzické, psychické či sociokulturní odlišnosti. Převažuje pozitivní hodnocení dětí.

Děti mají nastavena pravidla třídy a mantinely, učí se soužití v kolektivu, pěstujeme u dětí prosociální chování. Vedeme děti k tomu, aby se vzájemně respektovaly a pomáhaly si. Učitelky respektují věkové a vývojové zvláštnosti a charakterové vlastnosti dětí. Plně respektujeme rodinnou výchovu a jsme připraveni pomoci odbornou radou apod. rodičům.

TŘÍDNÍ DODEX – TŘÍDNÍ PRAVIDLA

- Používáme zdvořilostní návyky – pozdravit, poprosit, poděkovat
- Vzájemně se respektujeme – jsme kamarádi
- Řešíme konflikty dohodou
- Půjčujeme si hračky
- Uklízíme po sobě hračky
- Vzájemně si pomáháme
- Neničíme věci kolem sebe
- Neubližujeme si, neposmíváme se
- Nikoho bez důvodu nevyčleňujeme ze hry
- Napijeme se, když máme žízeň
- Neběháme do umývárny – nebezpečí úrazu

Všichni zaměstnanci školy dětem projevují láskyplnou péči, pomazlení a pohlazení.

Hlavní prioritou je bezpečnost dětí v každé situaci.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností vylepšovat vzájemné vztahy mezi dětmi, tak předcházet projevům šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3.4 Organizace

Denní řád je pružný. Denně jsou zařazovány pohybové aktivity. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Děti mají dostatek času pro hru, pro dokončení činnosti. Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí.

REŽIM DNE

- 6.30 – 9.30 scházení dětí, dopolední svačina, herní aktivity, individuální práce s dětmi, řízené činnosti, kolektivní činnosti, pohybové aktivity, spontánní činnosti
- 9.30 – 11.30 pobyt venku (náhradní činnost v případě nepříznivého počasí)
- 11.30 – 12.15 oběd, příprava na odpočinek, zubní hygiena, četba
- 12.15 – 14.00 odpočinek, pro předškoláky náhradní činnost
- 14.00 – 16.00 odpolední svačina, zájmová činnost, pobyt venku

Režim dne je rámcový, v případě výletů, akcí apod. je upraven.

MŠ obvykle otevírá ředitelka nebo učitelka podle směny, stejně tak MŠ uzamyká, kóduje.

Podle počasí využívají děti pobyt venku na školní zahradě i v odpoledních hodinách.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností zkvalitnit překrývání pedagogických pracovníků vzhledem k potřebám dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen fungující systém – uvnitř i vně.

Mgr. Jana Job, ředitelka MŠ plně zodpovídá za celý chod MŠ, za vzdělávací oblast.

Mgr. Martina Fidlerová, učitelka MŠ – zastupuje ředitelku v její nepřítomnosti.

Lenka Izerová - vedoucí školní jídelny - zodpovídá za stravování.

Dana Hraníčková – školnice MŠ – zodpovídá za dovoz a výdej stravy a chod školní jídelny – výdejny.

Organizační řád vymezuje jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz klademe na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Veškeré informace o dění MŠ si předáváme každodenně ústně, případně telefonicky.

Atmosféra MŠ je vstřícná a přátelská, ředitelka respektuje názory svých zaměstnanců a pozitivně je motivuje. Kolektiv MŠ pracuje společně jako tým, všem jde o stejnou věc – o spokojené děti a jejich rodiče.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, snaží se vyhovět jeho požadavkům (např. připravujeme různá vystoupení, účastníme se různých akcí). Dále spolupracujeme se ZŠ Mšené-lázně, s PPP, s SPC a s dalšími MŠ – s Račiněvsí, s Břízou, s Vražkovem, s MŠ Mšené-

lázňe, s MŠ Přestavlky. Společně organizujeme výlety, divadelní představení, předplavecký výcvik, soutěže, táboráky, oslavy, noční spaní a výjimečné dny a jiné akce pro děti.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností dále zlepšovat spolupráci se zřizovatelem.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Seznam zaměstnanců: Mgr. Jana Job, ředitelka MŠ, kvalifikovaná
 Mgr. Martina Fidlerová, učitelka MŠ, kvalifikovaná
 Dana Hraníčková, školnice

Vedoucí Školní jídelny: Lenka Izerová

Pro vzájemnou komunikaci máme telefonické spojení v soukromých mobilních telefonech.

Během dne se střídají činnosti řízené i spontánní, činnosti aktivní i pasivní. Adaptační doba nově přijatých dětí probíhá po dohodě s rodiči v délce 1-3 měsíců. Činnosti v MŠ jsou plánované v tematických blocích, které jsou dále rozpracovány na tematické okruhy. Za vzdělávání a za podmínky vzdělávání v MŠ plně zodpovídá ředitelka MŠ Mgr. Jana Job. Za provoz školní jídelny je plně zodpovědná vedoucí školní jídelny Lenka Izerová a chod školní jídelny – výdejny Dana Hraníčková.

V nepřítomnosti ředitelky je zastupováním pověřena Mgr. Martina Fidlerová.

Snažíme se o co největší souběžné působení pedagogů v organizačně náročnějších částech dne.

Při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost zajistíme dalšího pedagogického pracovníka nebo jinou zletilou osobu, která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči se snažíme vytvářet oboustrannou důvěru, respekt a ochotu spolupracovat. Rodiče mají možnost podílet se na dění MŠ a jsou pravidelně informováni o akcích i o problémech školy a dětí. Tyto informace předáváme buď ústně, nebo informace vyvěšujeme v šatně, na úřední desce, webových stránkách školy nebo přes aplikaci Naše MŠ. V případě informací o jednotlivých dětech zachováváme diskrétnost. Rodiče dětí mají možnost nahlížet i účastnit se činností v MŠ. Vítejte konstruktivní nápady a připomínky rodičů – jsme otevřená MŠ. Podle potřeby jsme také ochotni rodičům pomoci při řešení

problémů s jejich dětmi – radou, zapůjčením pomůcek, literatury apod. některé akce MŠ se uskutečňují za účasti rodičů.

Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Učitelky jednají s rodiči taktně, diskrétně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Rodiče jsou vedeni k zájmu o své dítě a o život v MŠ. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností zapojovat rodiče dětí do dění v mateřské škole. Vycházet vstříc požadavkům rodičů dětí.

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

4.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle náročnosti člení na pět stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plénu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého stupně až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

4.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji dítěte.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení s maximálním využitím vzdělávacího potenciálu každého dítěte.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Seznam péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.

1. stupeň podpůrných opatření

- Charakter podpory

Plně v kompetenci školy

Východiskem je především pozorování dítěte

Spolupráce s rodiči

2. – 5 stupeň podpůrných opatření

Pokud bude dítěti v rámci podpůrných opatření 2. -5. stupně školským zařízením přiznán předmět pedagogické péče, budou konkrétní vzdělávací obsah, časová dotace a organizační zajištění tohoto předmětu upřesněny aktuálně v příloze tohoto ŠVP nebo v IPV dítěte.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností zajistit pedagogického asistenta pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

4.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Materiální podmínky

Postiženému dítěti je třída i budova dostupná bez nadměrné nutnosti pomoci okolím. Jen je potřeba případně vyřešit tři schody u vstupu do budovy. Uvnitř je škola bezbariérová. Vybavení třídy obsahuje pomůcky vyhovující jeho speciálním potřebám.

Sociálně-personální podmínky

Důležitým faktorem je připravenost učitele. Ochota a vstřícnost je důležitá. Učitelka si musí být vědoma nutnosti vzdělávat se v problematice daného postižení.

Klíčovou podmínkou je přijetí postiženého dítěte do kolektivu ostatních. Ten musí být na příchod dítěte připraven.

Formální

Pro integraci jsou přesně stanoveny náležitosti, které musíme splnit. Souvisí to zejména s dokumentací, která je potřebná pro její realizaci.

Dítě s tělesným postižením

Počet dětí bude ve třídě snížen, budou využívány kompenzační pomůcky, bude zabezpečena možnost pohybu dítěte.

Dítě se zrakovým postižením

Počet dětí ve třídě bude snížen, budou využívány kompenzační pomůcky a hračky, bude zajištěna přítomnost asistenta podle míry a stupně postižení, bude vytvářena nabídka zvládnutelných aktivit.

Dítě se sluchovým postižením

Budou využívány kompenzační pomůcky a hračky, bude zajištěno osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte.

Dítě s mentální retardací

Bude zajištěna přítomnost asistenta podle míry a stupně postižení, počet dětí ve třídě bude snížen, budou využívány kompenzační pomůcky, bude zajištěno osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Dítě s poruchami pozornosti a vnímání

Počet dětí ve třídě bude snížen, učitelka bude těsně spolupracovat s SPC a s rodiči dítěte, budou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředěnosti a pozornosti, bude zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.

Dítě s poruchami řeči

Bude zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Dítě s vadami autismem

Počet dětí bude ve třídě snížen, bude zajištěna přítomnost asistenta, budou využívány kompenzační pomůcky, bude zajištěno osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy.

Podmínky budou upraveny podle aktuální potřeby.

Mateřská škola umožní a zabezpečí pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními tyto podmínky:

- sníží počty dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- realizuje všechna stanovaná podpůrná opatření ve třídě
- uplatňuje princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně obsahu, forem i metod vzdělávání
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- v nutnosti zajistit přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství

Vzdělávání dětí se speciálními potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst.9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních potřeb dětí.

4.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své dítě v poznávání českého jazyka podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou je potřeba přizpůsobit didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

V letošním školním roce nemáme dítě s přiznanými speciálními potřebami.

5. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí i pro vzdělávání dětí nadaných.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností se vzdělávat, abychom byli schopni uspokojit vzdělávací potřeby nadaných dětí.

6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Dítě ve věku od dvou do tří let potřebuje pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro pohyb a hru dětí, zabezpečovalo možnost průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, čas na stravování, odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány ve skupinkách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, kompetenčních a časových možností zajistit chůvu pro dvouleté děti. Nadále budeme nakupovat vhodné hračky a pomůcky pro děti této věkové skupiny.

7. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Jsme jednotřídní mateřská škola s nízkým počtem dětí - rodinná MŠ. Nabízíme předškolním dětem vzdělávání zpravidla ve věku – 3 – 6 let. V době, kdy se děti schází v MŠ, se nejvíce individuálně věnujeme budoucím školákům. Pro ty, máme na každý školní rok připraveny pracovní listy – grafomotoriky, shody a rozdíly, předmatematické dovednosti. V posledních letech kupujeme pracovní sešity pro předškoláky „Kuliferda“, Logico piccolo, kde je procvičování prostorové vnímání, představivost, orientace, perspektiva, početní představy, vizuální vnímání, zraková percepce, předčtenářské dovednosti. V této době mají ostatní děti možnost volných her. Do některých řízených činností zapojujeme i mladší děti, obvykle podle jejich vlastních přání. Ranní kruh probíhá v některých případech před svačinou, někdy i po svačině. Ranní kruhy zařazujeme hlavně na začátku školního roku, abychom upevnili kolektiv třídy, později pak podle potřeby a nahodilých situací.

Vzhledem k malému prostoru v MŠ využíváme pohybových aktivit převážně při pobytu venku. Také máme možnost navštěvovat sousední sokolovnu.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formou představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém i interaktivním učení, zpravidla ve skupinkách nebo individuálně. Začleňujeme zraková, sluchová i prostorově orientační cvičení, logopedickou péči v režimu dne, rozvíjíme pohybové dovednosti. Účastníme se předplaveckého výcviku.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami máme vypracovaný IVP.

Daný školní program nemusíme striktně dodržovat, využíváme všech přirozených situací, které život přináší. Také nemusíme přesně dodržovat časový prostor při určitých tématech – podle dané situace, zájmu dětí.

Děti jsou neustále upozorňované na bezpečné chování ve všech situacích, které život přináší. Zvláště pak v případě výletů a jiných výjimečných akcí pořádaných MŠ nebo obecním úřadem. Pro tyto případy máme vyhotovenou „Osnovu poučení“ – k bezpečnosti v budově, bezpečnosti mimo areál školy, při pobytu na školní zahradě, při cestování autobusem, MHD, bezpečnost před školním výletem, předplaveckým výcvikem. Na každý školní rok se rodiče

podepisují, že byli seznámeni s obsahem těchto poučení, se kterými seznamujeme jejich děti. Dále rodiče podepisují svolení k ošetření drobného poranění jejich dětí učitelkou MŠ. Ještě podpisem stvrzují, že souhlasí s focením jejich dětí a s použitím fotek na webu nebo v tisku.

O výjimečných dnech, projektových dnech a akcí MŠ pravidelně informujeme na webových stránkách školy, úřední desce a přes aplikaci Naše MŠ.

Pro dvouleté až tříleté děti umožníme individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.

Do MŠ obvykle přijímáme děti od 3 do 6 let. V současné době není výjimkou dítě, přijaté již od 2,5 let i mladší dítě. Při přijímání dětí se řídíme platnými kritérii, vždy má přednost předškolní dítě, vždy starší dítě. Mateřskou školu naplňujeme do výše stanovené kapacity tj. 22 dětí.

8.CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Naše MŠ pracuje podle vzdělávacího programu, který jsme nazvali „**Rok v MŠ aneb život na vsi**“

Cílem programu je vytvořit co nejbarevnější skladbu vzájemně se prolínajících oblastí, s přihlédnutím na rozvoj osobnosti dítěte přiměřeně jeho věku a schopnostem.

Využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků, které se stávají východiskem pro další činnost. Hravým způsobem tak směřujeme k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu.

ŠVP je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělání.

Vzdělávací obsah

Vzdělávání v mateřské škole je cílevědomý, plánovaný proces, v němž se prolínají spontánní a řízené aktivity. Proces vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, při všech činnostech a při všech situacích. Snažíme se o naplňování tří hlavních cílů předškolního vzdělávání.

- 1. Cíl – Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznávání.
- 2. Cíl - Osvojení si základních hodnot, na kterých je založena naše společnost (svoboda, rovnost, solidarita, hodnoty spojené se zdravím, kulturní dědictví, tradice apod.)
- 3. Cíl – Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost (sebevědomí, sebedůvěra, schopnost spolupracovat apod.)

Vzdělávací činnost je zpracována do integrovaných bloků (témat):

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci
- probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Program obsahuje 5 integračních oblastí, které respektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, učení a zrání. Tyto oblasti se snažíme každý den propojovat a prolínat.

Dítě a jeho tělo – oblast biologická – poznávání lidského těla, podpora tělesné a pohybové zdatnosti, zdravý růst a výživa, sebeobsluha.

Dítě a jeho psychika – oblast biologická – podpora duševní pohody, rozvoj poznávacích procesů, myšlení, řeč, intelekt.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální – vztahy dítěte k jiným dětem a k dospělým, vzájemná komunikace a spolupráce.

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní – svět kultury a umění, společenské, morální a estetické hodnoty.

Dítě a svět – oblast environmentální – poznatky o světě, o jeho dění, vývoji a změně, vliv člověka na životní prostředí.

V tematickém bloku jsou plněny konkrétní cíle.

Průběžné cíle jsou ty, které jsou plněny v průběhu celého dne v různých činnostech – sebeobsluha, hygiena, chování, vůle, morální a společenské hodnoty.

Dlouhodobé cíle = záměry

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost

- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

ROK V MŠ ANEB ŽIVOT NA VSI

**KAŽDÝ DEN TROCHU CVIČÍME,
TANČÍME, ZPÍVÁME, HRAJEME SI,
TVOŘÍME, PRACUJEME, POVÍDÁME SI,
POSLOUCHÁME POHÁDKU A UČÍME SE
NĚCO DŮLEŽITÉHO PRO ŽIVOT.**

Tento vzdělávací obsah je **ŠVP=TVP**

HLAVNÍ INTEGROVANÉ (TEMATICKÉ) BLOKY

- **JÁ SE PROSÍM PODZIM JMENUJI, S PODZIMNÍMI MRAKY
CESTUJI**
- **ČAS SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ**
- **VRÁNA KRÁKÁ A JÁ TAKY, ŽE SE BLÍŽÍ TĚŽKÉ MRAKY**
- **ŘEKNI JARO, CO MÁŠ ZA LUBEM, ČEKÁME NA TEBE POD
DUBEM**
- **RÁNO SE DÝCHÁ NÁRAMNĚ, VEČER VONÍ VZDUCH, TO
VONÍ SENO, LOUKY, STRÁNĚ A Z LESA LETNÍ DUCH**

Obsah ŠVP v zásadě představuje integrovanou soustavu tematických celků. Záměry a vzdělávací nabídka jsou pro učitelky obecné, aby mohly reagovat na zkušenosti dětí, aby bylo možno využít nahodilých situací a prostoru pro kreativitu dětí a další doplňkový program

JÁ SE PROSÍM PODZIM JMENUJI, S PODZIMNÍMI MRAKY CESTUJI

Adaptační doba – děti se seznamují s prostředím MŠ, s novými kamarády a s vším co je obklopuje. Děti se seznamují s hračkami, s pomůckami, se svými značkami, učí se ukládat vše na své místo. Seznamují se se jmény dětí i všech zaměstnanců školy. Vytváříme si společně pravidla třídy, jejich dodržování. Dbáme na bezpečnost všech dětí i dospělých. Procvičujeme se v sebeobsluze, v dodržování hygienických pravidel. Uvědomujeme si rozdíl mezi domovem a mateřskou školou. Vytváříme si pozitivní vztah k místu a k prostředí, ve kterém žijeme. Seznamujeme se s významem životního prostředí pro člověka (chování v přírodě, rozvoj sounáležitosti s živou a neživou přírodou).

Pohrajeme si s mravním ponaučením z pohádky – čím víc nás je, tím více společně dokážeme. Vzpomínáme na prázdniny, co jsme všechno viděli a zažili. Seznamujeme se s prací na zahradě, v sadu a na poli, sledujeme sklizeň ovoce a zeleniny – význam pro zdraví.

Pozorujeme houfování ptáků, rozlišujeme, kteří odlétají do teplých krajů a kteří přezimují.

Učíme se rozeznávat barvy a starší děti i odstíny.

Pozorujeme a uvědomujeme si typické znaky podzimu, typické činnosti na podzim.

Pozorujeme měnící se počasí – vše co s tím souvisí - déšť, mlha, vítr. Měnící se barvy listů na stromech, jejich opadávání – seznamovat se se základními i doplňkovými barvami.

Hrajeme si se strašidláky.

Podporovat lásku k přírodě, k její ochraně, k ochraně životního prostředí. Seznamovat se s některými stromy, rozeznávat je. Rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy, znát některé jejich plody. Přiblížit dětem význam stromů, lesů pro náš život. Učit je, jak se chovat v lese, kdo všechno žije v lese – lesní zvířata.

Seznamujeme se s částmi lidského těla, s některými orgány a s jejich funkcemi.

PODTÉMATA:

- **VÍTÁME TĚ, POJĎ SI HRÁT**
- **MY JSME KAMARÁDI**
- **NA POLI – NA ZAHRADĚ**
- **JAK ŽIJE LES**

- **BARVIČKY POLEZTE Z KRABÍČKY**
- **PADÁ LISTÍ**
- **VYLETĚL SI PYŠNÝ DRAK**
- **KDE BYDLÍM (MĚSTO – VESNICE)**
- **DÝŇÁCI - STRAŠIDLÁCI**

I. CÍLE TÉMATU = ZÁMĚRY

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Sebepojetí, city, vůle

- poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění vlastní identity, získání sebedůvěry, sebevědomí, osobní spokojenosti)

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

II. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a s jejich praktickým používáním

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

Sebepojetí, city, vůle

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci /vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

III. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – KOMPETENCE

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

Sebepojetí, city, vůle

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a svých blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poděkovat, poprosit, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

IV. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- Zahajovací informativní schůzka s rodiči dětí
- Divadelní představení
- Výchovný program - ptáci, andělci v kožíšku
- Malá technická univerzita
- Návštěva knihovny

ČAS SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

Připomínáme si tradice – svatý Martin, Mikuláš s čerty, připravujeme se na Vánoce ve všech činnostech.

Dozvídáme se o zvycích a tradicích spojených s vánočními svátky. Příprava na Vánoce – vyprávění, jak doma trávíme Vánoce, tvoření vánočních přání, dekorací, dárků a pečení cukroví. Zdobení stromku, pomoc při výzdobě MŠ, zpívání koled.

Vánoční čas je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, seznámení se s biblickými příběhy, s narozením Ježíška. Společná setkávání s rodiči dětí při rozsvěcení vánočního stromku, na mikulášské nadílce a na vánoční besídce všem přinesou radost a pocit sounáležitosti.

Vyprávěním o rodině, rodinných vztazích upevňujeme vazby v rodině, i té širší. Seznamujeme se s novým životem, pohlavím, jeho funkcemi.

Seznamujeme se s částmi lidského těla, s některými orgány a s jejich funkcemi.

Dozvíme se o třech Králích, a jaký je jejich význam dnes.

PODTÉMATA:

- **MARTIN JEDE, ZIMU VEZE**
- **LIDSKÉ TĚLO**
- **BACILY SE NEMYLY**
- **VĚCI KOLEM NÁS**
- **ČERTÍ ŠKOLA**
- **TĚŠÍME SE NA VÁNOCE**
- **ADVENTNÍ ČAS**
- **MY TŘI KRÁLOVÉ**

I. CÍLE TÉMATU = ZÁMĚRY

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnost a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Sebepojetí, city, vůle

- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

II. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a s předměty

Sebepojetí, city, vůle

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

Dítě a ten druhý

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperační činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Dítě a společnost

- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

Dítě a svět

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

III. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – KOMPETENCE

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Sebepojetí, city, vůle

- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) spoluvytvářet v tomto společenství pohody

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

IV. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci

Sociální a personální kompetence

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnosti a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- Divadelní představení
- Výchovný program - zvířátka
- Rozsvěcení vánočního stromku
- Mikulášská nadílka

- Malá technická univerzita
- Vánoční posezení v MŠ

VRÁNA KRÁKÁ, HAVRAN TAKY, ŽE SE BLÍŽÍ TĚŽKÉ MRAKY

Pozorování charakteristických znaků zimy. Co je mráz, sněhová vločka, jinovatka, sníh, led. Upozornění na bezpečnost při pohybu na ledu a sněhu. Sezónní činnosti – bobování, klouzání a koulování. Stavíme sněhuláky a iglú, hledáme a tvoříme stopy ve sněhu, krmíme ptáčky. Učíme děti, jak zdravě jíst, které potraviny tělu prospívají, kterým se máme vyhýbat. Jak je důležitý pitný režim, jak se chránit před možnými nemocemi a před úrazy.

PODTÉMATA

- **PTÁCI V ZIMĚ**
- **SNĚHULÁCI PAJDULÁCI**
- **ŽIVOT MEZI ESKYMÁKY**
- **ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ**
- **Z POHÁDKY DO POHÁDKY**
- **VESELÉ OBLÉKÁNÍ**
- **PŘESNÝ JAKO HODINKY**
- **KARNEVAL**

I. CÍLE TÉMATU = ZÁMĚRY

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

II. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

Sebepojetí, city, vůle

- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

Dítě a společnost

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Dítě a svět

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

III. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – KOMPETENCE

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro,

léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

IV. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem a jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnosti a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci a učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- Malá technická univerzita
- Výchovný program Andílci v kožíšku
- Divadelní představení
- Karneval v MŠ
- Písničkový program „Ententýky“

ŘEKNI JARO, CO MÁŠ ZA LUBEM, ČEKÁME NA TEBE POD DUBEM

Charakteristické znaky jarního období, pozorujeme probouzející se přírodu. Seznamujeme se s rostlinami, učíme se poznávat některé květiny a stromy, pojmenovávat je. Rychlíme větvičky, sázíme semínka, pečujeme o přírodu živou i neživou.

Velikonoce dětem připravují mnoho zajímavých činností – výtvarných, pracovních, netradiční techniky. Poznáváme a dodržujeme tradice spojené s Velikonocemi.

Zasvěcujeme děti do časových pojmů a vztahů spojených s denním řádem. Učíme děti rozlišovat charakteristické znaky jednotlivých ročních dob.

Připravujeme s dětmi karneval.

Pozorujeme život na louce – hmyz, drobné živočichy a ptáky, kteří se vrátili z teplých krajů.

Užijeme si pálení čarodějnic – kouzelné čarování a převleky čarodějnic.

Učíme se poznávat a pojmenovávat dopravní prostředky, jejich využití. Dbát na bezpečnost v dopravním provozu. Ovládat pravidla silničního provozu a dopravní situace. Učit se znát některé dopravní značky a signalizaci na semaforu.

Posilovat ekologické cítění, učit se třídit odpad a znát význam, proč to děláme.

PODTÉMATA:

- **KNIHA JE MŮJ KAMARÁD**
- **BAREVNÁ POLÉVKA**
- **KDYŽ SE JARO VRÁTÍ DO VSI**
- **U BABIČKY NA DVOREČKU (DOMÁCI ZVÍŘATA)**
- **PŘES SILNICI ZA RUKU - DOPRAVA**
- **EKOLOGIE – TŘÍDĚNÍ ODPADU**
- **ROZVÍJE SE POUPÁTKO**
- **SLET ČARODĚJNIC**

I. CÍLE TÉMATU

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Dítě a jeho psychika

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

II. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)

Sebepojetí, city, vůle

- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.

Dítě a ten druhý

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Dítě a společnost

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry na zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Dítě a svět

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

III. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – KOMPETENCE

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Jazyk a řeč

- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Dítě a jeho psychika

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Sebepojetí, city, vůle

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i smutek, strach, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět

- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

IV. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci i dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- Divadelní představení
- Pálení čarodějnic
- Výlety do přírody
- Kouzelnické představení
- Piknik v trávě

RÁNO SE DÝCHÁ NÁRAMNĚ, NAVEČER VONÍ VZDUCH, TO VONÍ SENO, LOUKY, STRÁNĚ A Z LESA LETNÍ DUCH

Léto nám přináší radost z pobytu a pohybu na čerstvém vzduchu. Otužujeme se sluncem, vzduchem i vodou.

Vnímáme změny letního počasí (bouřka, duha). Poznáváme typické znaky léta. Maximálně využíváme pohybu a pobytu v přírodě. Dodržujeme pitný režim a chráníme se pře sluncem. Vysvětlujeme, jak se chránit před úrazy, jak jim předcházet, nebezpečí u vody, na silnici, při styku s některými zvířaty a před některými rostlinami.

Uvědomovat si své limity a možnosti – pěstovat u dětí pud sebezáchovy, umět druhého požádat o pomoc.

Oslavujeme MDD, soutěžíme a podle možností cestujeme.

Vyprávíme si o naší zemi, naší vesnici.

Pozorujeme lezoucí hmyz (pomocí lupy). Učíme se poznávat živočichy žijící u vody i ve vodě – u rybníka, u moře.

Snažíme se chápat sounáležitosti se světem, s planetou země. Respektujeme jiné národnosti, kultury a krajiny, seznamujeme se s nimi. Poznáváme exotická zvířata a krajiny, které jsou jim domovem

PODTÉMATA:

- **RODINA- MOJI NEJMILEJŠÍ**
- **ČÍM BYCH CHTĚL BÝT - POVOLÁNÍ**
- **ŽIVOT NA LOUCE - HMYZ**
- **CIZOKRAJNÁ ZVÍŘATA**
- **U RYBNÍKA, U VODY**
- **INDIÁNI, TO JOU PÁNI**
- **LETEM SVĚTEM ZA KOŠTĚTEM**
- **PIRÁTI - MOŘE**

I. CÍLE TÉMATU = ZÁMĚRY

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi

Dítě a svět

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

II. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními

Sebepojetí, city, vůle

- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a ten druhý

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a v okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

III. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – KOMPETENCE

Dítě a jeho tělo

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat své napsané jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat film, divadlo, užívat telefon

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Sebepojetí, city, vůle

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci)

Dítě a ten druhý

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými

Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

IV. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

Kompetence k učení

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním ne něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- Oslava dne matek
- Divadelní představení
- Výlety do přírody
- Piknik v trávě
- MDD
- Spaní v MŠ
- Rozloučení se školáky

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Oblast evaluace

soulad ŠVP = TVP s RVP

Prostředky evaluace

porovnávání textu ŠVP – RVP

Časový plán

v případě legislativní změny, při zásadní změně v mateřské škole

Odpovědnost

ředitelka

Oblast evaluace

Kritéria

Časový plán

průběžně sledovat, zda jsou kritéria RVP v souladu se ŠVP

Odpovědnost

ředitelka, učitelka

Oblast evaluace

plnění cílů ŠVP (v integrovaných blocích)

Prostředky evaluace

hospitace, portfolia

Časový plán

2 x do roka, průběžně

Odpovědnost

ředitelka, učitelka

Oblast evaluace

způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

Prostředky evaluace

hospitace, portfolia, třídní kniha

Časový plán

průběžně, 2x do roka

Odpovědnost

ředitelka, učitelka

Oblast evaluace

práce učitelů

Prostředky evaluace

hospitace, rozhovory, osvědčení

Časový plán

2 x do roka

Odpovědnost

ředitelka

Oblast evaluace

Výsledky vzdělávání

Prostředky evaluace

portfolia dětí, záznamy o dětech, kresby postavy, pracovní listy, předškoláci – pracovní sešity

Časový plán

2 x do roka, průběžně

Odpovědnost

ředitelka, učitelka

Oblast evaluace

podmínky vzdělávání v kontextu

Prostředky evaluace

Inventarizace, fotodokumentace

Časový plán

1 x do roka

Odpovědnost

ředitelka

Evaluační činnosti na úrovni školy a třídy se musí stát samozřejmou, smysluplnou a funkční součástí vzdělávací práce.

Průběžně sledujeme a hodnotíme individuální pokroky dětí, kterých v průběhu vzdělávání dosahují.

Hodnocení se nesmí stát cílem, na jehož základě budou děti rozdělovány na úspěšné a na neúspěšné.

ZÁVĚR

Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu k chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a bude tak každému dítěti umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Předškolní vzdělávání poskytuje všem dětem optimální podmínky pro vlastní rozvoj. Dětem, které to potřebují, poskytuje předškolní vzdělávání, na základě znalosti aktuální úrovně rozvoje i dalších rozvojových možností každého dítěte, včasnou speciálně pedagogickou péči, a tím zlepšuje jejich životní i vzdělávací šance.

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Předškolní vzdělávání nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se může dítě cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a může se projevovat přirozeným dětským způsobem.

JE LEPŠÍ ZAPÁLIT SVÍČKU, NEŽ LAMENTOVAT NAD TMOU.